

Božič – Polnočnica (24-25.12.2020)

1. berilo

Berilo iz knjige preroka Izaija (Iz 9,1-3.5-6)

Ljudstvo, ki je hodilo v temi, je zagledalo veliko luč, nad prebivalci v deželi smrtne sence je zasijala svetloba. Zbudil si silno radost, naredil si veliko veselje. Veselijo se pred teboj, kakor se veselijo ob žetvi, kakor se radujejo, ko delijo plen. Kajti jarem njegovega bremena in palico na njegovem hrbtu, šibo njegovega priganjača si zlomil kot na dan Midjancev. Kajti dete nam je rojeno, sin nam je dan. Oblast je na njegovih ramah, imenuje se: Čudoviti svetovalec, Močni Bog, Večni Oče, Knez miru. Oblast se bo širila in miru ne bo konca na Davidovem prestolu in v njegovem kraljestvu. Vzpostavil ga bo in utrdil s pravico in pravičnostjo od zdaj in na veke. Gorečnost Gospoda nad vojskami bo to naredila.

Psalm 96

Odpev: »*Danes se nam je rodil Odrešenik.*«

(Ps 96,1-3.11-12. 13)

Pojte Gospodu novo pesem,
poj Gospodu, vsa zemlja!
Pojte Gospodu, njegovo ime slavite!

Odpev: »*Danes se nam je rodil Odrešenik.*«

Oznanjujte dan za dnem njegovo odrešenje!
Pripovedujte med narodi o njegovi slavi,
med vsemi ljudstvi o njegovih čudovitih delih!

Odpev: »*Danes se nam je rodil Odrešenik.*«

Naj se veselijo nebesa, zemlja naj se raduje,
naj buči morje in kar ga napolnjuje.
Naj vriska od veselja polje in vse, kar na njem raste.

Odpev: »*Danes se nam je rodil Odrešenik.*«

Veselijo naj se pred Gospodom, ker prihaja sodit zemljo.
Sodil bo svet s pravičnostjo,
ljudstva bo sodil po svoji zvestobi.

Odpev: »*Danes se nam je rodil Odrešenik.*«

2. berilo

Berilo iz pisma apostola Pavla Titu (Tit 2,11-14)

Dragi Tit, razodela se je Božja milost, ki rešuje vse ljudi. Vzgaja nas, naj se odpovemo brezbožnosti in posvetnemu poželenju ter razumno, pravično in res pobožno živimo v sedanjem veku. Zdaj pričakujemo, da se bo uresničilo blaženo upanje in se bo razodela slava velikega Boga in našega odrešenika Jezusa Kristusa. On je dal sam sebe za nas, da bi nas odkupil iz vse grešnosti in nas zase očistil kot lastno ljudstvo, vneto za dobra dela.

Aleluja. Oznanjam vam veliko veselje. Danes se nam je rodil Odrešenik, ki je Kristus, Gospod. Aleluja.

Evangelij

Iz svetega evangelija po Luku (Lk 2,1-14)

Tiste dni je izšlo povelje cesarja Avgusta, naj se popiše ves svet. To je bilo prvo popisovanje, in sicer v času, ko je bil Kvirinij cesarski namestnik v Siriji. In vsi so se hodili popisovat, vsak v svoj rodni kraj. Tudi Jožef je šel iz Galileje, iz mesta Nazareta, v Judejo, v Davidovo mesto, ki se imenuje Betlehem, ker je bil iz Davidove hiše in rodbine, da bi se popisal z Marijo, svojo zaročenko, ki je bila noseča. Ko sta bila tam, so se ji dopolnili dnevi, ko naj bi rodila. In rodila je sina, prvorojenca, ga povila in položila v jasli, ker v prenočišču zanj ni bilo prostora. V istem kraju so pastirji prenočevali na prostem in čez noč stražili pri svoji čredi. Gospodov angel je stopil k njim in Gospodova slava jih je obsijala. Zelo so se prestrašili. Angel pa jim je rekel: »Ne bojte se! Glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo. Danes se vam je v Davidovem mestu rodil Odrešenik, ki je Kristus, Gospod. To vam bo v znamenje: našli boste dete, v plenice povito in položeno v jasli.« In nenadoma je bila pri angelu množica nebeške vojske, ki je hvalila Boga in govorila: »Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so mu po volji.«

Razlaga Božje besede

Izbor beril in evangelijev na božič med večerno, polnočno, jutranjo in dnevno sv. mašo povzame vse to, kar je v Svetem pismu glede Jezusovega rojstva najbolj pomembno. Beremo začetek Matejevega, Janezovega in Lukovega evangelija; slednji največ besedila posveti prav Jezusovemu rojstvu. Zgoraj predlagana besedila so iz polnočne sv. maše, ki jo lahko imamo za osrednje božično bogoslužno praznovanje.

Bog v to našo človeško zgodovino vstopa osebno, kot človek, ki v marsičem gre po svoje in se ne zaveda Božjega delovanja v svoji sredi. Odkar je Bog po izvirnem grehu šel iskat Adama, ki se je pred Njim skrnil, se Njegovi odrešujoči posegi v to našo zgodovino niso prekinili. Vsa Stara zaveza pričuje in napoveduje Njegov osebni prihod med nas. To je

seveda nekaj edinstvenega, obenem pa temeljnega. Za to osebno srečanje in ta osebni odnos je človek bil ustvarjen, vendar se je z izvirnim grehom ta smisel človekovega življenja izpridil. Ko rečemo osebno, ne mislimo toliko na individualno, ampak na osebo, to je »v osebi«, kar je pravzaprav v nasprotju z napačnim pojmovanjem, ki gleda na Boga kot na skritega, oddaljenega in nedosegljivega Boga. Vse te odrešujoče posege Boga v našo človeško zgodovino imenujemo s posrečenim izrazom »zgodovina odrešenja«.

Postavlja pa se vprašanje, ali se ta zgodovina odrešenja odvija vzporedno z našo človeško zgodovino ali ne. Če se namreč odvija vzporedno, v smislu »mimo«, potem se postavlja vprašanje o smislu Božjega učlovečenja, češ, kaj je Bog pravzaprav prišel delat na ta svet. Če pa se ne odvija mimo naše zgodovine, potem se postavlja vprašanje, kako se ta zgodovina odrešenja odvija oziroma kako je prepletena z našo človeško zgodovino. Dogodki Jezusovega rojstva in pomen Božjega učlovečenja nam povedo, da je Božje delo odrešenja v polnosti in na zelo osebni način prepleteno z našo človeško zgodovino. V vsem nam je bil enak, razen v grehu (gl. Heb 4,15). Vendar Kristus mimo naše grešne resničnosti ni šel brezbrizno, ampak jo je vzel nase in nas tako rešil enkrat za vselej (drugo berilo).

Seveda gre tu bolj za velikonočne teme, ki nam pomagajo razumeti smisel osebnega prihoda Boga med nas in smisel našega človeškega življenja, ki ga moderna doba sicer zelo povečuje, a je vseeno podvrženo propadu in smrti. Ali je mogoče, da bi to naše človeško življenje od začetka do konca živeli drugače, bolj v moči Duha, bolj v Božji prisotnosti, bolj kot odrešeni in manj kot umrljivi ljudje? Seveda je mogoče, sicer, kot pravi sv. Pavel, bi Božje učlovečenje in Kristusovo odrešenje ne imela prav nobenega pomena (gl. 1Kor 15,17).

Če izhajamo iz modernega časa, se postavimo pred jasli in se poglobimo v skrivnost Božjega učlovečenja, se nam postavlja še dodatno vprašanje, ali z našim modernim pojmovanjem človeka res razumemo, kdo je človek in kaj pravzaprav pomeni izraz »človeško« ali biti »človeški. Zadnjih petsto let naše zgodovine je bilo še posebej odvisnih od tega pojmovanja. Tragedija je v tem, da smo prav v tem obdobju pričeli ogromnemu nasilju nad človekom, ki doseže svoj višek v tragedijah prve in druge svetovne vojne.

Ta dejstva niso izvzeta iz okvira božičnega dogajanja, saj – kot vemo – so Jezusu stregli po življenju že takoj po njegovem rojstvu. V svoji umrljivosti je človek zagledan v eno podobo človeka, druge pa kot da ne more uzreti oziroma celo je ne sprejeti. Vendar obstaja še druga podoba človeka, odrešenega človeka, ki je skrita nekje v dnu nas samih in ki nam jo razodeva sam naš Gospod.

Zazrti v božično dogajanje se lahko vprašamo tudi o okoliščinah, v katerih se je rodil Jezus. Le-te so bile res neugodne in skorajda brezupne, vendar sta se Jožef in Marija bolj oprla na Božjo besedo in bolj verjela Božji obljubi ter Božjemu razodetju kot »resnično« nasprotujočim okoliščinam. Človeško gledano ni bilo nobenega »nadnaravnega« (v smislu magičnega) posega. Bilo pa je Božje oznanjenje, vera in Božja prisotnost v luči in moči

katere naj bi človek vedno hodil. Sveti Ignacij nas v duhovnih vajah vabi, da si predstavljamo svetopisemske dogodke. Tu si lahko predstavljamo strah vzbujajoče ogromno rimsko cesarstvo in človeško velesilo s cesarjem Avgustom na čelu. Zaradi njegovega ukaza sta morala Jožef in Marija iti v Betlehem prav v času poroda. Predstavljamo si lahko brezbržnost ljudi, ki zavračajo Jožefa, ki išče zavetje za Marijo, in pa Heroda s svojo smrtonosno namero, da pogubi novorojeno dete. Človek bi lahko obupal v razočaranju, v notranji stiski in nemoči ter podvomil v Božji načrt in Božjo previdnost. Vendar Bog vselej deluje! Deluje drugače, ne čarobno, ampak osebno – našo resničnost popolnoma prevzame nase in jo na tak način tudi odreši. Božje kraljestvo se vzpostavlja z vso Božjo močjo, ki ji nobena moč tega sveta ni kos, vendar gre za moč ljubezni do človeka, za moč Sv. Duha (gl. prvo berilo).

Božični dogodki prav gotovo tudi nam razodevajo Božji način delovanja in držo, ki naj bi jo kot verni, kot tisti, ki so zaznamovani s Kristusom, imeli do življenja, ki nam je dano živeti. Sv. Jožef ni bil pasiven, obratno: bil je neverjetno odziven na vse to, kar je prihajalo od Boga. Pasivnost je znamenje notranje otopelosti in končno smrti, odzivnost pa kaže na budnost in živost. Vendar je zelo pomembno in povsem drugače, če se odzivamo na to, kar prihaja od Boga, ali pa na to, kar prihaja od sveta. Seveda, svet in mi z njim vred smo ustvarjeni zato, da smo, da obstajamo. Vendar po izvirnem grehu to ni dovolj, potrebujemo odrešenje! In ko govorimo o odrešenju, gre za to, da se zazremo v novega človeka in da se, tako kot se je Bog v Jezusu Kristusu popolnoma in osebno prepletel z nami (ne da bi se pogubil), tudi mi popolnoma in osebno prepletemo z Bogom, ki ne pogublja, ampak rešuje, poveča in posvečuje.

Skupna molitev

»Gledal bom osebe, namreč našo Gospo, Jožefa, deklo in dete Jezusa, potem ko je bil rojen. Naredim se za ubožnega in nevrednega hlapčiča, jih gledam in zrem in jim strežem v njihovih potrebah, kakor da sem tam navzoč, z vso potrpežljivostjo in spoštovanjem. Potem se obrnem vase, da si to obrnem v korist« (sv. Ignacij DV 114).

- Na priprošnjo Sv. Družine prosimo za vero v božjo previdnost, zase in za vse, ki so v preizkušnji, da bi nas ne vodili dvomi, ampak zaupanje v božje delo odrešenja.
- Prosimo za vse obolele zaradi virusa, da bi lahko v teh dneh božičnih praznikov trpljenje in preizkušnjo v veri in zaupanju izročili novorojenemu detetu v jasliah.
- Prosimo za skupščino, da bi nas vodila modrost sv. Jožefa in Marije ter sv. Treh kraljev.

Zmolimo desetko rožnega venca, »ki si ga Devica rodila«.

Slava Očetu in sinu in Svetemu duhu...

p. David Bresciani